

Diarienummer: SBFV 2023-267

Samrådsredogörelse

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på vattentjänstplan.

Förslag till Vattentjänstplan har varit ute på samråd under perioden 2023-10-16 till 2023-11-06. Samrådet kungjordes i Bohusläningen och på kommunens officiella anslagstavla.

Handlingarna har funnits tillgängliga i kommunhuset Forum, Munkedal, samt på kommunens hemsida. Samrådsdialog har erbjudits i tätorterna, Dingle, Hedekas, Hällevadsholm och Munkedal. Berörda myndigheter, organisationer och fastighetsägare har getts tillfälle att lämna synpunkter.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas inkomna synpunkter och kommunens ställningstagande. Synpunkterna har i vissa fall sammanfattats.

Externa myndigheter och organisationer	Ställningstagande
Länsstyrelsen	
Sammanfattande synpunkter Kommunen har gjort en strategisk miljöbedömning och kommit fram till att vattentjänstplanen inte medför betydande miljöpåverkan.	Munkedals kommunen noterar att Länsstyrelsen inte har några invändningar till kommunens bedömning.
Samrådsgenomförandet Samrådshandlingen finns på hemsidan och kommunen har även samrådsdialoger på olika platser och vid flera tillfällen i kommunen. Det framgår inte om planen skickats till grannkommuner som kan ha mellankommunala intressen för VA-försörjning eller gränsande utbyggnadsområden för vattentjänster.	Vattentjänstplanen har skickats till grannkommunerna; Färgelanda, Tanum, Lysekil, Sotenäs och Uddevalla.
Olika områdens behov av allmänna vattentjänster	

Munkedals kommun har analyserat vilka tänkbara områden som kan ha behov av vattentjänster för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. I vattentjänstplanen beskrivs metod och bedömningsgrund hur valet av områden har gjorts. Områdena har indelats i tre olika kategorier. Det är bevakningsområden, utredningsområden samt områden som bedöms ha behov enligt §6 LAV. Den senare kategorin har indelats i dels de områden som ska lösas med kommunalt VA samt dels de områden som bedöms kunna lösas med enskild anläggning. Enligt analysen finns fyra utbyggnadsområden som är aktuella för utbyggnad av kommunala VA-tjänster samt tolv utredningsområden. Områdena överensstämmer med Länsstyrelsens analys av potentiella LAV-områden.

Utbyggnadsområdena har därefter ordnats i en prioriteringsordning och beslut om verksamhetsområde ska tas inom perioden 2024–2032.

Det finns ingen uppgift om när områdena ska vara klara och...

...det finns heller ingen tidsplan som anger när utredningsområdena ska vara utredda.

Kommunen har gjort bedömningen att dagvattenanläggningen kan skötas av en samfällighetsförening i Gårvik Östra efter att kommunen anlagt diken.

Kommunen har i övrigt inte identifierat något område enligt tillägget i 6§ där kommunen har att bedöma om behov föreligger men kan lösas genom att fastighetsägarna vill ha enskilda gemensamhetsanläggningar. Sådana enskilda lösningarna ska bygga på en frivillighet från fastighetsägarnas sida samt en bedömning av kommunen att VA kan lösas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Om möjligheter saknas eller vilja upphör har kommunen ansvaret för VA-anläggningen enligt §6 LAV.

Munkedals kommun noterar Länsstyrelsens samrådssynpunkt.

Tidplan för utbyggnad är ännu inte fastställd. De blivande verksamhetsområdena är beroende av överföringsledning som ännu inte är klar.

Färdigställandet av överföringsledningen är beroende av tillstånd, markförhållanden mm vilket gör att en tidplan för utbyggnad är svår att bedöma. Munkedals kommun avser att utredningsområdena ska utredas under perioden 2024–2032.

Munkedals kommun kommer att förtydliga motiveringen till varför dagvattnet i Gårvik Östra kan skötas av en samfällighetsförening.

Eventuell identifiering av områden med behov som kommunen bedömer kan lösas genom enskilda anläggningar, görs i samband med kommande utredning.

<p>I vattentjänstplanen framgår inte om det finns gemensamhetsanläggningar i kommunen. Vid Länsstyrelsens tillsyn enligt vattentjänstlagen är områden anslutna till det allmänna ledningsnätet genom gemensamhetsanläggningar/samfälligheter och där man önskar att kommunen tar över ansvaret en vanlig ärendetyp. Det är en fördel om även dessa områden analyseras då de vid förändrade förhållanden kan komma att bedömas som framtida VA-utbyggnadsområden. Andra fastigheter som kan vara aktuella för VA-utbyggnad är de som ligger nära befintliga verksamhetsområden och bedöms ha samma behov som de fastigheter som omfattas av verksamhetsområdet.</p>	<p>Vattentjänstplanen kommer att revideras och beskriva de gemensamhetsanläggningar som finns för dricks- och spillvatten. Dessa kommer ingå i Vattentjänstplanens "bevakningsområden".</p> <p>Inför nästa aktualisering kommer kommunen identifiera eventuella fastigheter som ligger nära befintliga verksamhetsområden och som bedöms ha samma behov som de fastigheter som omfattas av verksamhetsområdet. Vissa fastigheter som ligger i närheten av befintliga verksamhetsområden är redan idag avtalskunder och har kommunalt VA.</p>
<p>Säkrad dricksvattenförsörjning</p> <p>Det är ca 60 % av invånarna som har kommunal VA-försörjning, information saknas om vilka enskilda vattentäkter som är skyddsvärda ur ett försörjningsperspektiv.</p> <p>Enskilda anläggningars påverkan på recipienter saknas i planen. Länsstyrelsen anser att kommunen bör ange vilka yt- och grundvattenförekomster som utgör recipienter och bedöma skyddsnivå för dessa samt redovisa vilka områden som har känsliga miljöer. Vilken status recipienterna har och vilka påverkanskällor som finns kan identifieras enligt VISS, här finns också förslag på åtgärder.</p>	<p>Ur säkerhetssynpunkt har Munkedals kommun valt att information om skyddsvärda vattentäkter i stället ingår i den sekretessbelagda delen av kommunens VA-planering. Vattentjänstplanen kommer kompletteras med översiktlig information om föreslagna utbyggnadsområdets recipienter.</p>
<p>Kommunens dricksvattentäkter som försörjer verksamhetsområdena har beslutade vattenskyddsföreskrifter eller är på väg att få det. I kommunen finns också reservvattentäkter men det är inte uttalat vilken täckningsgrad dessa har. Det är oklart hur och om skyddet av grundvattenresurser har vägts in vid bedömning av vilka områden som har behov av ordnad VA-försörjning. Skyddet av grundvatten är en viktig aspekt då det i kommunen finns flera områden med enskilda anläggningar som bidrar till vattenförsörjningen.</p>	<p>Ur säkerhetssynpunkt har Munkedals kommun valt att information om reservvattentäkters täckningsgrad i stället ingår i den sekretessbelagda delen av kommunens VA-planering.</p> <p>Skyddet av grundvattenresurser har vägts in vid bedömning av vilka områden som har behov av ordnad VA-försörjning.</p>

<p>Länsstyrelsen ser positivt på kommunens tankar om en förnyelseplan för underhåll av ledningsnätet och uppmantrar kommunen att arbeta vidare med den för att säkra distributionen och tillgång till dricksvatten. I planen bör underhåll och förnyelse av produktionsanläggningar också ingå.</p>	<p>Kommunen noterar Länsstyrelsens synpunkter kring förnyelseplan och dess innehåll.</p>
<p>Säkrad avloppsvattenrening</p> <p>Kommunens spillvattennät ansluter till något av de fyra reningsverken i Munkedals kommun. Vattentjänstplanen beskriver inte vilket behov det finns av eventuell utbyggnad, ombyggnad, förbättrad rening i avloppsreningsverk. Planen är i denna del helt översiktlig.</p> <p>Det framgår inte var de planerade utbyggnadsområdena kommer att anslutas och vad den framtida belastningen kommer att bli på de olika reningsverken samt vad de har för möjligheter att ansluta mer fastigheter.</p> <p>Vad det gäller ledningsnätet påtalas behovet av att göra en förnyelseplan samt öka förnyelsetakten för kommunens ledningsnät.</p>	<p>Vattentjänstplanen kompletteras med förtydligande kring planeringen av avloppsreningsverkens eventuellt kommande utbyggnadsbehov.</p> <p>Tungenäset kommer anslutas till Munkedals avloppsreningsverk.</p>
<p>Miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN)</p> <p>I vattentjänstplanen saknas information om vilka vattenförekomster som är mest skyddsvärda från ett miljöperspektiv, hur miljö kvalitetsnormerna påverkas idag och hur de kommer att förbättras med den prioritering som kommunen har gjort.</p> <p>Det hade varit en fördel om vattentjänstplanen även innehöll en beskrivning av kommunens recipienter utifrån MKN och statusklassning.</p>	<p>Munkedals kommun kommer i Vattentjänstplanens att förtydliga information om miljö kvalitetsnormer för vatten för Gullmarn. Övriga recipienter kommer kommunen arbeta vidare med.</p>
<p>Det hade också varit av stort värde om det framgick i bedömningen av de olika områdena om föreslagna åtgärder i VISS överensstämmer med kommunens planerade utbyggnadsområden samt hur planen bidrar till att uppnå MKN med avseende på näringspåverkan.</p> <p>I beskrivningen samt i undersökningen om betydande miljö påverkan över de fyra utbyggnadsområdena beskrivs dock MKN och behovet av åtgärder för Gullmarn vilken är recipient för de fyra områdena.</p>	<p>Vattentjänstplanen kommer till nästa aktualisering kompletteras med en fördjupad information om åtgärder kopplade till miljö kvalitetsnormer för vatten.</p> <p>Kommunen noterar Länsstyrelsens synpunkter.</p>

<p>I VISS finns åtgärdsförslag för att minska näringspåverkan på flera andra vattenförekomster. Åtgärdsförslag finns för avloppsreningsverken i Torreby och Dingle. Det finns även åtgärdsförslag att förbättra enskilda avlopp vid Amunderödsbäcken, Färlevfjorden, Bärfendalsälven, Långevallsbäcken.</p>	<p>Kommunen noterar Länsstyrelsens synpunkter.</p>
<p>Skyfallskartering och åtgärder vid ökad belastning på grund av skyfall</p> <p>Länsstyrelsen noterar att kommunen gjort en konsekvensanalys över hur kommunen påverkas vid skyfall, detta redovisas mer detaljerat i samrådsversionen av ny översiktsplan. Genom denna analys, och över VA-anläggningarnas funktion vid skyfall som framgår av vattentjänstplanen, finns det goda förutsättningar för kommunen att bedöma riskerna för funktionaliteten för VA-systemet vid extrem nederbörd. Det är bra att påverkan av havsnivåer och vattendrag tas med i bedömningen av konsekvenser. De förslag på åtgärder som presenteras för att antingen minska riskerna eller göra mer detaljerade bedömningar kommer att medverka till att på sikt öka resiliensen vid skyfall.</p>	<p>Kommunen noterar Länsstyrelsens synpunkter.</p>
<p>Koppling till kommunens översiktsplan</p>	

<p>Länsstyrelsen noterar att Munkedals kommun för närvarande arbetar med en ny översiktsplan. Det är bra att arbetet med ny översiktsplan och vattentjänstplan sker parallellt. Det kunde förtydligas hur de områden som pekas ut i vattentjänstplan redovisas i samrådshandlingen för översiktsplanen och tvärtom. Då är det lättare att bl.a. förstå de tidshorisonter som anges för åtgärder.</p> <p>Vattentjänstplanen kommer utgöra ett viktigt planeringsunderlag i den fortsatta översiktsplaneprocessen.</p> <p>Vattentjänstplanens aktualitet ska prövas varje mandatperiod och den ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden.</p> <p>Vattentjänstplanen ska samtidigt kunna utgöra ett planeringsunderlag i den rullande översiktsplaneprocessen och vid kommande uppdateringar av översiktsplanen.</p> <p>Planeringsstrategin är ett lämpligt verktyg för att långsiktigt koppla vattentjänstplanen till översiktsplanen.</p> <p>Översiktsplanen utgör det huvudsakliga redskapet för att bidra till en trygg vattenförsörjning genom fysisk planering, Boverket beskriver på Kunskapsbanken hur detta kan göras: Vattenförsörjning i översiktsplan.</p>	<p>Kommunen avser att komplettera den nya översiktsplanen med information om Vattentjänstplanen.</p>
Lantmäteriet	
<p>Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska den aktuella typen av remiss och Lantmäteriet avstår därför från att lämna några synpunkter.</p>	<p>Kommunen noterar Lantmäteriets upplysning.</p>
Trafikverket	
<p>Trafikverket har inga synpunkter på samrådshandlingen som sådan men vill i sammanhanget ändå framför nedanstående.</p> <p>Beträffande dagvattenhantering anser Trafikverket generellt att nybyggnationer och mark som hårdgjorts inte får innebära att avrinningen av dagvatten ökar till diken och trummor utmed den statliga infrastrukturen, varken utifrån mängd eller hastighet.</p>	<p>Kommunen noterar Trafikverkets upplysningar.</p>

<p>För information vill vi också nämna att det i samband med ny dragnings av ledningar, eller arbeten på befintliga ledningar, som ligger inom Trafikverkets fastighet eller inom vägområdet utmed statlig väg behövs avtal och tillstånd från Trafikverket.</p>	<p>Kommunen noterar Trafikverkets upplysningar.</p>
<p>Naturskyddsföreningen Lysekil/Munkedal</p>	
<p>Bakgrund och process</p> <p>Tyvär saknar Munkedals kommun en VA-plan och VA-strategin som antogs 2015 har inte uppdaterats trots att KF beslutade när den antogs att den skulle uppdateras vart fjärde år.</p> <p>Det framgår inte av förslaget till Vattentjänst Plan vilken process som använts men eftersom man hänvisar till vägledningen från Svenskt Vatten får man förutsätta att det är denna process som skulle ha följts.</p> <p>Enligt denna skulle under steg 1 och 2 i processen en bedömning gjorts om VAöversikt (VA-strategi) behövt uppdaterats.</p> <p>Det skulle också ha uppmärksammats att kommunen saknar VA-plan och detta borde uppmärksammas och beskrivas i dokumentet. Kommunen är skyldig att ha en VA-plan enligt beslut av regeringen 2022-06-09, Åtgärdsprogram för vatten 2021-2027.</p>	<p>VA-strategin har reviderats i samband med Vattentjänstplanens framtagande och kommer upp för politisk behandling 2024.</p> <p>Munkedals kommun avser att slutföra framtagandet av en VA-plan efter att VA-strategi och vattentjänstplan antagits. I vägledning från Svenskt Vatten framgår hur en process för att ta fram en VA-plan kan se ut samt vilka deldokument en VA-plan kan innehålla.</p> <p>Det framgår att en befintlig VA-plan kan ersättas med titeln "Vattentjänstplan" och kompletteras med visst innehåll, eller att en "Vattentjänstplan" kan utgöra en del av en VA-plan som ett eget dokument.</p> <p>Då Munkedals kommun i dagsläget inte har en fullständig VA-plan har kommun valt att låta vattentjänstplanen vara ett eget dokument. Kommunen är skyldig att ha en "Vattentjänstplan". Riksdagen beslutade 2022-06-20 om ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Ändringen innebär bland annat att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska också innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid</p>

<p>Eftersom VA-strategi och planer är en central del i arbetet med ÖP borde en tidsplan tas fram för uppdatering av VA-strategi och framtagandet av en VA-plan.</p>	<p>en ökad belastning på grund av skyfall.</p> <p>Munkedals kommun arbetar med att ta fram en tidsplan för samtlig VA-dokumentation.</p>
<p>Kommentarer Del 1</p> <p>Dokumentet ger en bra beskrivning av VA-situationen och vilka nödvändiga åtgärder som måste till. Tyvärr saknas dock såväl prioritering som tidsplanering för genomförandet av dessa. Detta är särskilt problematiskt på grund av avsaknaden av en VA-plan.</p> <p>Ett antal nya verksamhetsområden planeras och enligt förslaget till ÖP-2040 antas befolkningen öka med 10% under perioden. Huvuddelen av dessa nya områden planeras att anslutas till den kommunala VA-anläggningen i Munkedal. Denna anläggning är gammal och belägen vid Örekilsälven, vilket ger anledning till oro såväl för effekten av de höga flöden som beskrivs i dokumentet som ökad belastning och ökade reningskrav. Trots detta saknas i åtgärdslistan en punkt angående säkerställande av reningsverkets funktion och kapacitet.</p> <p>När det gäller pumpstationerna nämns risken för skyfall, vilket kan leda till bräddning och utsläpp av orenat avloppsvatten och därmed ökad belastning av Gullmarn. Det saknas en beskrivning av pumpstationens digitala funktion (övervakning och styrning). Det behövs ett tekniksprång in i framtiden men vi tror att ekonomi saknas för denna typ av investering.</p> <p>Ett av de stora utsläpps områdena från reningsverk och pumpstationerna är bräddning vid tex. skyfall. Detta leder till att stora mängder av orenat avloppsvatten, tungt förorenat dagvatten från tex. vägar, vägbankar och industrier i Natura 2000 området Gullmaren tillförs till recipienten Gullmarn.</p> <p>Ledningsnätet är som beskrivs i stor utsträckning blandat och åldrat. Det anges att det pågår ett kontinuerligt förnyelsearbete men det bör påpekas att enligt senaste upplysningar</p>	<p>Åtgärderna som beskrivs i samrådsversionen är kopplade till skyfall. Kommunen kommer att tydliggöra i "Vattentjänstplanen" vad åtgärderna avser.</p> <p>Åtgärderna har i inledande skede inte någon inbördes prioritering. En process för genomförande kommer att påbörjas efter att Vattentjänstplanen antagits.</p> <p>Avloppsreningsverken funktion säkerställs genom tillstånd och tillsyn av länsstyrelsen.</p> <p>Vattentjänstplanen kommer att förtydligas med en beskrivning av hur avloppsreningsverkens funktion och kapacitet säkerställs.</p> <p>VA-huvudmannen följer upp funktion, övervakning och styrning inom ramen för respektive verks kontrollprogram.</p> <p>VA-huvudmannen följer upp eventuella bräddningar inom ramen för respektive verks kontrollprogram. Eventuella bräddningar rapporteras till tillsynsmyndighet.</p> <p>Nuvarande taxenivå medger en förnysetakt på ledningsnätet om 680 år. I kommande förnyelseplan kommer behovet förtydligas vilket</p>

<p>från Munkedal Vatten AB är förnyelsetakten av ledningsnäten 680 år!</p> <p>Munkedals VA-kollektiv betalar redan idag för förnyelse av ledningsnäten via VA-avgiften! Detta innebär att det borde vara noll år i förnyelse av ledningsnäten.</p>	<p>kan komma leda till en snabbare förnyelsetakt.</p> <p>En förnyelsetakt om noll år betyder att helt nya ledningar skulle bytas ut nästkommande år. Önskvärt skulle vara att förnyelsetakten motsvarar den tekniska livslängden på kommunens VA-anläggning.</p>
<p>Kommentarer Del 2</p> <p>För att kunna bedöma behovet av VA inom olika områden och om dessa skall vara verksamhetsområden med kommunalt ansvar skulle det vara en fördel om kommunen redovisade vilka områden som idag är verksamhetsområden och vilka områden som är anslutna till det kommunala VA-nätet.</p> <p>Det finns idag, särskilt inom tätbebyggda delar i Munkedal, fastigheter som inte har godkända VA-anläggningar och som förmodligen med fördel kan anslutas till kommunalt VA. Detta bör ingå i förslag till investeringar i vattentjänstplanen.</p> <p>När det gäller några av kommunens tänkta verksamhetsområden för VA saknas det godkända detaljplaner.</p>	<p>Vattentjänstplanen kommer att kompletteras med karta över bebyggelse inom befintliga verksamhetsområden för kommunalt VA.</p> <p>Enligt vad Munkedals kommun erfar har majoriteten av fastigheterna inom tätbebyggda delar i Munkedal kommunalt vatten och avlopp.</p> <p>Inför nästa aktualisering avser kommunen att identifiera eventuella fastigheter som ligger nära befintliga verksamhetsområden och som bedöms ha samma behov som de fastigheter som omfattas av verksamhetsområdet. Vissa fastigheter som ligger i närheten av befintliga verksamhetsområden är redan idag avtalskunder och har kommunalt VA. För beslut om verksamhetsområde och utbyggnad av kommunalt VA krävs inte att ett område är detaljplanelagt.</p>

<p>Dessutom finns det områden med pågående detaljplanearbete för ny bebyggelse som inte ingår i vare sig utredningsområden eller utbyggnadsområden. Exempel på dessa är Gårvik Lökeberg 1:133, Saltkällans Säteri 1:3, Saltkällan Åsen och Hällevadsholm Vässje Västra. Varför ingår inte dessa områden? Det finns också ett antal områden avsedda för verksamheter som inte ingår i inventeringen, exempelvis Håby och Säleby. Varför ingår inte dessa?</p>	<p>Vattentjänstplanen kommer att kompletteras med förslag på verksamhetsområden för blivande bebyggelse.</p>
<p>Fyra områden, alla på Tungenäset, utpekats som utbyggnadsområden. Inom dessa finns ett antal väl fungerande enskilda avloppsanläggningar som dessutom renar vattnet bättre än vad det kommunala reningsverket gör. Det framgår inte varför dessa måste anslutas till kommunalt VA. Såsom framgår av cirkuläret från SKR som anges som bakgrundsmaterial till planen har LAV ändrats så att kommunen har mer flexibilitet. Det är därför idag inte självklart att en anslutning till kommunalt VA skulle vara fördelaktigt varken för miljön eller ekonomin. I bedömningen av miljöpåverkan för de områden som anges som utbyggnadsområden anges att Gullmarn som recipient kommer att påverkas positivt. Detta är inte underbyggt. Områdena är idag fritidshusområden medan detaljplanerna och detaljplaneförslagen kommer ev att medge ett antal nya fastigheter och större byggyta för de befintliga fastigheterna. Kommunens intention med de nya detaljplanerna är att befrämja en omvandling från fritidshus till permanentbostäder. Detta kommer att öka antalet personekvivalenter. Om dessa ansluts till kommunalt VA kommer belastningen på Munkedals reningsverk att öka. Reningen i Munkedals åldrande ARV är inte optimal och reningsverket dränerar till Gullmarn via Örekilsälven. Det kan därför inte utan beräkning påstås att Gullmarn som recipient påverkas positivt. Det är snarare sannolikt att den ökade belastningen på Munkedals ARV kommer att minska möjligheten för Gullmarn att uppnå god status. Enligt miljökonsekvensnormer får inte ett påverkat vatten försämrats vilket kommer att ske om alla gamla och nya planerade fastigheter kopplas till AVR, framförallt gäller det kväve som är särskilt känsligt i saltvatten.</p>	<p>Vattentjänstplanen kommer att förtydliga motiveringen till kommunens bedömning av förslagna utbyggnadsområdets behov av allmänna vattentjänster i sin helhet.</p> <p>Kommunen instämmer inte i resonemanget att kommunalt VA är en försämring för Gullmarn då det finns kapacitet kvar i Munkedals avloppsreningsverk.</p>
<p>Interna myndigheter och organisationer</p>	<p>Ställningstagande</p>

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän	
<p>Bedömning</p> <p>Vattentjänstplanen redogör för hur kommunens vattenförsörjning ska säkerställas. Räddningstjänsten utgår från att med detta menas att både dricksvatten och brandvatten ska säkerställas och att detta är en övergripande kommunal ansvarsfråga.</p>	<p>Vattentjänstplanen behandlar enbart vattenförsörjning utifrån normal hushållsanvändning, vilket inte inkluderar brandvatten.</p> <p>Kommunen instämmer i att brandvatten bör säkerställas och avser att ta fram en separat plan för brand- och släckvatten.</p>
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	
<p>Miljöenheten meddelar att de inte har några synpunkter, SBFV 2023-267. De har ju medverkat i tidigare skede.</p>	<p>Kommunen noterar inkommen skrivelse från Miljöenheten i mellersta Bohuslän.</p>
Rambo AB	
<p>Vi på Rambo har inga synpunkter utan tycker att det var en bra plan. Vi berörs ju inte förrän då det är dags att sluttömma enskilda avlopp som kopplas på nya spillvattenledningar.</p>	<p>Kommunen noterar inkommen skrivelse från Rambo AB.</p>
Sotenäs kommun	
<p>Sotenäs kommun noterar att Tosteröds vatten inte nämns i förslaget och förutsätter att dess funktion som vattentäkt inte påverkas.</p>	<p>Munkedals kommun ser ingen påverkan på vattentäkten Tosteröds vatten då dagens förutsättningar antas gälla även fortsättningsvis.</p>
<p>I övrigt anser vi att förslaget inte kommer att innebära någon negativ påverkan för Sotenäs kommun och har inte några invändningar mot förslaget.</p>	<p>Kommunen noterar inkommen skrivelse från Sotenäs kommun.</p>
Tanums kommun	
<p>Kommunstyrelsens beslut</p> <p>Kommunstyrelsen beslutar att inte lämna några synpunkter angående remissförslaget till Munkedals vattentjänstplan</p>	<p>Kommunen noterar inkommen skrivelse från Tanums kommun.</p>
Berörda sakägare	Ställningstagande

Sakägare 1

Sammanfattande Synpunkter på förslag till vattentjänstplan m.fl. planer för Munkedal, Samråd senast 6 nov 2023 för Va-delen SBFV 2023-267

Undertecknad har i egenskap av fritidshusägare på Tungenäset sedan 1990 kunnat följa olika förändringar (även uteblivna) i kommunala dokument och riktlinjer, för den kommunala utvecklingen på främst Tungenäset gränsande till Gullmarns naturreservat.

Givetvis är detta en begränsad del av kommunen, men belägenheten vid Gullmarn gör att särskild varsamhet skall iakttas vid exploatering och utbyggnad av infrastruktur i området. (Se b.la. Swecos reviderade Naturvårdsprogram för Munkedal, 2023-08-18, S 48-8!)

Ett tidigare fritidsområde skall nu med Bergsvik som centrum, enligt förslag i ÖP 2040 (karta s 10), utgöra en stor nod i exploateringen och omvandlingen av Tungenäset, för det nu enligt KF:s nyligen 2023-08-25 § 123 antagna Riktlinjer för bostadsförsörjning.

Märk då att befolkningsprognosen är väsentligt nedskrivet. Nu beräknas det bli 11 500 invånare 2040.

Av s 34 framgår att 40 nya bostäder planeras i Bergsvik och 50 st i Gårvik. Vidare kan man läsa att 65-145 bostäder planeras på Åsen norr om Saltkällefjorden. D.v.s. ca 200 nya "kust-nära-bostäder" söder om Munkedals tätort, främst i småhus.

Till detta "finns i dagsläget cirka ett 100-tal lediga tomter för småhus, till största delen inom detaljplan. Cirka 80% av dessa finns inom Munkedals tätort".

Det är lätt att fortfarande instämma i Länsstyrelsens tidigare lämnade övergripande ställningstaganden när det gäller de senaste Översiktsplanerna: **Munkedal har ambitiösa mål som spretar geografiskt.**

I pågående detaljplanarbete och VA-planering beaktas Gullmarn som är skyddat utifrån Natura-2000 samt de riksintressen som berör Tungenäset.

Munkedals kommun avser att varsamt utveckla Tungenäset med småskalig bebyggelse.

Kommunen vill erbjuda olika typer av attraktiva boendialternativ och möjliggöra en omvandling av fritidsboende till permanentboende.

I Munkedals tidigare Va-strategi antagen 2015-10-01 § 67 hade samhällsbyggnadsförvaltningen förvisso stora ambitioner. "VA-planeringen i Munkedal kommun följer Hav och Vattenmyndighetens vägledning för VA-planering". Där ingick 5 steg enligt den s.k. Stockholmsmodellen.

1. Initiering, politiskt uppdrag
2. Va-översikt (presenterad våren 2014)
3. VA-strategi antagen KF 2015-10-01 § 67
4. Detta steg utgörs av olika handlingsplaner som skall presentera hur ställningstagandena i VA-strategin skall uppfyllas.
 - a. avsåg en Vattenförsörjningsplan (Va-plan) för hela kommunen.
 - b. avsåg en Förnyelseplan för allmänt VA (Åtgärder inom befintliga VA-anläggningar)

Vidare

- c. Utbyggnadsplan för allmänt VA
- d. Handlingsplan för enskilda avlopp
- e.Handledning för dagvattenhantering

Hur blev det i Bergsvik? Vi hade förväntningar som kom på skam. Hur blir det nu?

Tidshorisonten i samtliga handlingsplaner bör vara minst 12 år skrev man 2015. Efter 8 förlorade år har vi nu det nya dokumentet. Lagstiftningskravet från 1.1 2024 är därmed uppfyllt.

I vägledning från Svenskt Vatten framgår hur en process för att ta fram en VA-plan kan se ut samt vilka deldokument en VA-plan kan innehålla.

Det framgår att en befintlig VA-plan kan ersättas med titeln "Vattentjänstplan" och kompletteras med visst innehåll eller att en "Vattentjänstplan" kan utgöra en del av en VA-plan som ett eget dokument.

Då Munkedals kommun i dagsläget inte har en fullständig VA-plan har kommun valt att låta vattentjänstplanen vara ett eget dokument som på sikt ska utgöra en del av kommunens VA-plan.

Kommunen är skyldig att ha en "Vattentjänstplan". Riksdagen beslutade 2022-06-20 om ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Ändringen innebär bland annat att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska också innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Bergsvik är ett av områdena som prioriterats för att få beslut om verksamhetsområde inom perioden 2024-2032, enligt förslag till Vattentjänstplan.

För Bergsviks del är skrivningen på s 12 fortfarande oroande: "Genomförandet av åtgärder sker fortlöpande och i den takt som är möjlig för organisationen att hantera, organisatoriskt och ekonomiskt."

Tyvärr är det fortfarande förbjudet att ha verksamhet inomhus som fordrar avlopp för en stor del av husen i Bergsvik enligt detaljplanen. Det är därför mycket bra att som sista föreslagna åtgärd på samma sida, planförfattarna föreslår att "Utreda övriga styrdokument inom Va-område, och vid behov upprätta och revidera befintlig dokumentation." Att som vidare föreslås "Utreda en tydlig process för hur samverkan med VA-huvudmannen ska ske "vore ett verkligt lyft för Vaplaneringen i Bergsvik. I 33 år har vi väntat på denna uppgradering med eller utan kommunalt VA-verksamhetsområde. Vi kan inte invänta en exploatör till 2032 i detta limbo. **Ändra i prioriteringen nu.**

Under tiden som gått har klimatet i Munkedal och Sverige förändrats betydligt när det gäller s.k. återkomsttider för dimensionerande nederbörd.

Åtgärderna som hänvisas till på sida 12 är kopplade till det förebyggande arbetet med att säkerställa att den allmänna VA-anläggningen kan tillgodose behovet av allmänna vattentjänster även vid skyfall. Kommunen kommer förtydliga i granskningsversionen av vattentjänstplanen vad åtgärderna avser.

Förbudet, som anges i byggnadsplanen, innebär att byggnader som kräver avloppsledning inte får uppföras inom planområdet. När ny detaljplan för Bergsvik vinner laga kraft kommer förbudet att upphöra.

Utbyggnaden av kommunalt VA prioriteras utifrån de olika områdenas behov av vattentjänster, vilka för Tungenäsets områden är likartade.

Vid prioritering av utbyggnadsområden har även den tekniska möjligheten att bygga ut vägts in. De tekniska möjligheterna kan öka om området har en anpassad detaljplan.

Prioriteringsordningen mellan de utpekade områdena på Tungenäset kan komma att förändras, beroende på detaljplanernas tid för laga kraft. Vattentjänstplanen kommer att kompletteras med en tydligare motivering till kommunens prioritering.

<p>Det är därför märkligt att 10-årsregnet med en uppräknad säkerhetsfaktor om 25% skall utgöra den framtida flödesnormen i Munkedal. Skyfall skall avbördas ovan mark men skall hindras från att rinna in på annans mark. Vi ser bara sandsäckar framför oss på vissa platser 45 meter över havet där vi inte har dammar. Tänk om.</p> <p>Andra kommuner räknar numera rutinmässigt med ett 50-årsregn vid planerad infrastrukturbyggnation.</p>	<p>Munkedal Vatten AB har skyldighet att ta hand om ett så kallat normalregn, vilket i Bergsvik bedöms vara ett 10-årsregn.</p> <p>I samband med detaljplanering utgår Munkedals kommun från att ny och befintlig bebyggelse ska klara minst ett 100-årsregn, vilket klassas som ett kraftigt skyfall.</p> <p>Skyfallsvatten som uppstår vid kraftiga regn ska inte renas eller fördröjas i dammar utan ledas till lämplig plats utan att skada omkringliggande bebyggelse.</p>
<p>Med anledning av de senaste årens översvämningar i svenska kommuner gjorde SR nyligen en poänggranskning av västsvenska kommuners klimatanpassningsåtgärder. Munkedals kommun saknades i listan. Hur är pågående detaljplaner klimatanpassade?</p> <p>Hur har t.ex. ekosystemtjänsterna implementerats i den nu aktuella Vattentjänstplanen, särskilt i anslutning till Gullmarens Natura 2000-område?</p> <p>Vad har skattebetalarna fått för sina 40 miljoner hittills?</p> <p>Nu har Bergsvik, som ligger längs överföringsledningen, återigen trots skrivelser om skyndsamt handläggning, nedprioriterats som ett utbyggnadsområde i plan 2027-2032.</p>	<p>Pågående detaljplaner tar hänsyn till klimatrelaterade risker som översvämning, ras och erosion. Utredningar av mark, berg och dagvatten ger kunskap om områdets förutsättningar och plankartan anpassas efter detta.</p> <p>Vattentjänstplanen omfattar i dagläget inte ekosystemtjänster.</p> <p>Ekosystemtjänster kommer i stället att beskrivas i andra styrdokument, som har en annan detaljeringsnivå. De reglerande ekosystemtjänsterna kan exempelvis användas för en långsiktigt hållbar dagvattenhantering.</p> <p>40 miljoner är den budget som skattekollektivet avsatt för överföringsledningen som till stora delar är utbyggd med ca hälften av budget.</p> <p>När överföringsledningen är klar kommer utpekade utbyggnadsområden på Tungenäset att kunna förses med allmänna vattentjänster.</p> <p>Prioriteringsordningen mellan de utpekade områdena på Tungenäset kan komma att förändras, beroende på detaljplanernas tid för laga kraft. Vattentjänstplanen kommer att kompletteras med en tydligare</p>

Vi ser positivt på framtiden. Kanske den nya nämnden redan börjat agera?

Det lär inte bli lätt. Numera räknas även dagvatten/regnvatten som avloppsvatten enligt den nya nomenklaturen. Detta vatten har vi i alla tider avbördat till recipienten med områdets ekosystemtjänster. Sedan 1990-talet har dock inflödet från omgivande jord och skogsfastigheter blivit en belastning p.g.a. uteblivna dikesrensningar.

Enligt Boverket är det ett vanligt förekommande problem när äldre fritidshusområden skall VA-saneras. Hur hanteras dessa dikesföretagsproblem i den nya Vattentjänstplanen?

Exploatering av höga lägen och vattensjuk mark medför särskild hänsyn. Något som tydligen "bara skall beaktas i detaljplaneringen". Det räcker inte för att säkerställa markens lämplighet för bostadsbyggnation. Även Va-planering bör ske samtidigt. Det framgår kanske inte så tydligt av Åtgärds punkterna på s 12.

Dokumentansvarig samhällsbyggnadschef har gjort ett bra jobb uppenbarligen på kort tid tillsammans med Väst Vatten AB och sittande Miljönämnd. Referenslistan är mycket up-to-date. Tveksamt

dock hur mycket som kunnat implementerats i nya Vattentjänstplanen från Boverkets kunskapsbank daterat 2023-10-13 och dito SMHI referens m.fl. (Tre dagar före utskicket till samråd. (Se tidigare!)

Vem har bestämt prioriteringen på Tungenäset? Hoppas politikerna säger något om prioriteringarna på Tungenäset.

I alla fall är en ny era inledd:
Informationsmötena till medborgarna har ökat med flera 100%. Det är mycket bra. Men kommer det att påskynda några VA-planer för Bergsvik i närtid?

motivering till kommunens prioritering.

Arbetet med vattentjänstplanen har inneburit ett närmare samarbete mellan Samhällsbyggnadsförvaltningen, Västvatten AB och miljöenheten vilket kommer att gynna den nya nämndens arbete.

Dikningsföretagen bedöms inte påverka den allmänna VA-anläggningen och omfattas därför inte av vattentjänstplanen.

Åtgärds punkten kommer att förtydligas för att innefatta även bebyggelse.

Referensdatum upprättades i samband med slutjustering av dokumentet.

Förslag på prioritering har gjorts av projektgruppen och kommer att fastställas politiskt i samband med vattentjänstplanens antagande.

Förhoppningsvis kan dialogmöten bidra till en samsyn mellan medborgare och kommunen gällande detaljplanering och VA-planering, vilket kan leda till en effektivare process.

<p>VI hoppas att politikerna verkligen beaktar skrivningen under punkt 2 sidan 14: <i>Enligt 6§ LAV ska kommunen, med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön, bedöma vilka områden, med viss befintlig eller blivande bebyggelse, som i ett större sammanhang behöver ordna vattentjänster. Kommunen ska då:</i></p> <p>1. <i>besluta om verksamhetsområde, där behov av vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnads i ett större sammanhang</i> 2. <i>Se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.</i></p> <p>MUNKEDAL har i MÅNGA ÅR beslutat om verksamhetsområde först efter att anslutningspunkterna anvisats i tomtgräns.</p> <p>Detta har hela tiden utgjort en osäkerhet för såväl Miljönämnd som den enskildes rätt till teknikneutral VA-hantering. GÖR I DEN OMVÄNDAS ORDNINGEN och vänta inte på osäkra exploaterer när det gäller befintliga fritidsområden.</p>	<p>Det är kommunens avsikt att i fortsättningen bilda verksamhetsområde före anvisning av förbindelsepunkt.</p>
<p>Ofullständiga utredningar som görs om har vi sett nog av. Även Skanska måste avbryta va-utbyggnad på Tungenäset. I Saltkällans sista etapp lyckades de. Vad är skillnaden i planering? Tillstånd utan långbänk?</p> <p>Svar: Befintliga fastighetsägare betalade. Ingen väntan på intäkter från osäker exploatering. Där fanns en genomförandetakt som tydligen var möjlig för Väst Vatten AB och MVAB att hantera organisatoriskt och ekonomiskt i enlighet med skrivningar i det nya dokumentet. Därför: möjliggör ett hanterbart litet VA-projekt till befintliga Bergsvik snarast. Rädda skattebetalarnas pengar! Och en logiskt planerad framtid på Tungenäset nu!</p>	<p>Kommunens har bedömt att det finns behov av kommunalt vatten och avlopp i Bergsvik. En lagakraftvunnen plan kan påverka prioriteringen eftersom en detaljplan underlättar markåtkomst och kan effektivisera utbyggnadsprocessen. Att utföra utbyggnad av VA i Bergsvik genom två separata projekt vore inte kostnadseffektivt.</p>
<p>Om Bergsvik s12 sista stycket: Håller med om det mesta. Men varför inte börja redan nu med att uppfylla miljö kvalitetsmålen och främja en hållbar utveckling. Munkedal har en unik möjlighet att göra tvärt emot Riksdagen genom att börja med miljöförbättringsarbetet nu och inte först låta försämra förhållandena fram till 2032.</p>	<p>Ett av syftena med vattentjänstplanen är att främja en hållbar utveckling som tillsammans med andra åtgärder kommer att bidra till att uppfylla miljö kvalitetsmålen.</p>
<p>Glöm inte att VA-hanteringens skall vara teknikneutral när ni bestämmer VA verksamhetsområden. Tillåter planen andra alternativ? Nej ni har ej identifierat några sådana områden i kommunen. Ett alternativ blir då att bygga utomplan. Detta sker redan på Tungenäset kanske inte i den angivna</p>	<p>Föreslagna utbyggnadsområden bedöms ha behov av kommunalt VA. Vattentjänstplanen kommer att kompletteras med en tydligare motivering till kommunens bedömning.</p>

kommunövergripande takten med 10 bostäder per år. Men takten har nog varit med tiden ökande och torde nu uppgå till minst 50 nya utomplansbostäder sedan 1990 på Tungenäset.	
--	--

Fortsatt arbete:

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer att revidera och komplettera Vattentjänstplanen inför granskning.

Upprättad av:

Moa Jarnedal, samordnade
Elin Tibell, fysisk planerare

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Granskad av:

Peter Karlsson
Förvaltningschef

Samhällsbyggnadsförvaltningen